

Høgskolen i Telemark

Utdanningsseksjonen

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Deres ref: 14/3274 1

Vår ref: 2014/959

Dato: 17.10.2014

Høring av NOU 2014:5 MOOC til Norge. Nye digitale læringsformer i høyere utdanning.

Vi viser til brev av 24.6.14. Høgskolen i Telemark (HiT) støtter hovedsakelig anbefalingene fra MOOC-utvalget. HiT mener i tillegg at det er viktig å ikke begrense en slik satsning til MOOC-tilbud alene. HiT mener det er nødvendig med en mer generell og helhetlig satsning på e-læring/bruk av digitale verktøy og tjenester i undervisning, læring og vurdering (etablering av infrastruktur, etablering av nye plattformer, kompetanseheving, produksjon av åpne digitale læringsressurser, etablering av løsninger for digital vurdering, mm.).

HiT mener norske utdanningsinstitusjoner i sitt arbeid bør bli utfordret til å levere MOOC, men samtidig må økt bruk av e-læring og bruk av digitale verktøy og tjenester i all undervisning, læring og vurdering være hovedmålet. Satsningen må stimulere til økt bruk av IKT både i de campusbaserte studiene og legge til rette for flere fleksible studieformer. Det overordna målet må være økt kvalitet i utdanningene. Det vil være behov for mer enn MOOC. Vi vet at særlig i profesjonsutdanninger bør også andre nettbaserte studieformer utvikles, og midlene som er tenkt brukt inn mot denne satsningen, må inkludere dette. Det er svært viktig at vi tar med oss kunnskapen vi har fra andre nettbaserte studieformer enn MOOC inn i arbeidet med å videreutvikle dette feltet.

HiT mener det vil være en forutsetning at de ansattes digitale kompetanse utvikles slik at undervisningen sikres best mulig kvalitet. Like viktig som digital kompetanse er den pedagogiske innsikten i hvordan man kan ta digitale verktøy i bruk i undervisningen. Kompetanseheving av ansatte er helt grunnleggende, og krever betydelige ressurser. HiT jobber systematisk med kompetanseheving av egne ansatte i bruk av IKT i undervisningen, og vet hvor ressurskrevende dette er. Det er viktig at det tas høyde for disse kostnadene og at midler blir tilført.

Vedlagt er kommentarer til den enkelte anbefaling (basert på NOU 2014:5, kapittel 3).

Med hilsen

Jarle T. Bjerkholt

Viserektor for utdanning

Hjørdis Hjukse

Prosjektleder e@HiT

Postadresse
Postboks 203
3901 Porsgrunn

Besøksadresse

Kontakt
Telefon 35026200
Telefaks
Internett www.hit.no

Saksbehandler
Prosjektleder e@hit Hjørdis Hjukse
35026460
Hjordis.Hjukse@hit.no

Kapittel 3 – Utvalgets anbefalinger

Kapittel 3.1 Anbefalinger til myndighetene

3.1.1 Nasjonal satsing med budsjettkonsekvenser

- Utvalget anbefaler at det legges til rette for at norske institusjoner får tilgang til en eller flere MOOC-plattformer som er tilpasset norsk og samisk språk og norske institusjoners profil (kapittel 11).
HiT støtter dette. Det vil ikke være hensiktsmessig at den enkelte institusjon etablerer en slik plattform – dette bør derfor gjøres tilgjengelig fra en sentral institusjon/enhet (f.eks. Uninett).
- Utvalget anbefaler at det legges til rette for at institusjonene kan benytte seg av en sentral støttefunksjon i utviklingen av MOOC. Et primærmål for denne støttefunksjonen er å bistå i oppbyggingen av relevant pedagogisk og teknologisk kompetanse ved høyere utdanningsinstitusjoner (kapittel 11).
Utvikling av MOOC antas å være ressurskrevende. En sentral støttefunksjon som kan redusere omfanget knyttet til en slik utvikling, vil derfor støttes av HiT. Viktig at man nettopp ivaretar de pedagogiske sidene ved innholdsproduksjonen i MOOC, og sikrer gode prosesser som støtter læringen. Det holder ikke å bare fokusere på den tekniske løsningen/plattformen.
- Utvalget anbefaler en systematisk satsing på forskningsbasert kunnskapsutvikling om bruk av teknologi i høyere utdanning (kapittel 10).
HiT støtter dette.
- Utvalget anbefaler å etablere et miljø for forskningsbasert kunnskapsutvikling, utviklingsarbeid og kunnskapsdeling knyttet til læringsanalyse (kapittel 10).
HiT støtter dette.
- Utvalget anbefaler å bevilge offentlige midler til en større offensiv satsing på kompetanseutvikling med bruk av MOOC, som forutsetter samarbeid mellom det offentlige og partene i arbeidslivet. Fordeling av midlene kan gjøres på ulike måter og må vurderes i mer detalj av offentlige myndigheter (kapittel 14).
HiT støtter dette.
- Utvalget anbefaler at det legges til rette for at flere elever i grunnopplæringen kan ta forsert utdanning i form av MOOC-tilbud (kapittel 15).
HiT støtter dette.

3.1.2 Anbefalinger til myndighetene innenfor gjeldende budsjetttrammer

Profilering

- Utvalget anbefaler at norske MOOC-tilbud samles og profileres gjennom en egen nasjonal portal (kapittel 11).

Dette synes å være fornuftig. En felles portal vil gjøre det enkelt å skaffe seg oversikt over hva som allerede er tilgjengelig – samt en bedret mulighet for å avdekke nye behov. Portalen <http://www.mooc.no/> er slik vi har forstått det, et forsøk på å imøtekomme dette behovet.

- Utvalget anbefaler at Norge tar initiativ til et nordisk samarbeid med mål om en felles satsing for å profilere nordiske MOOC-tilbud internasjonalt (kapittel 11).
HiT støtter dette.

Åpne digitale læringsressurser

- Utvalget anbefaler at det opprettes en oversikt over tilgjengelige åpne digitale læringsressurser for høyere utdanning (kapittel 12).
HiT støtter dette.
- Utvalget mener at norske myndigheter bør arbeide aktivt, også internasjonalt, for å fremme prinsippet om åpne digitale læringsressurser og åpen tilgang (*Open Access*) i høyere utdanning (kapittel 12).
HiT støtter dette.

Opptak

- Utvalget mener at norske MOOC-tilbud i utgangspunktet skal være gratis (kapittel 16).
HiT støtter dette.
- Utvalget anbefaler forsøk med opptak til MOOC-tilbud med studiepoeng for søkere som ikke oppfyller gjeldende krav for opptak til høyere utdanning (kapittel 15).
HiT støtter dette.

Godskriving

- MOOC med eksamen og studiepoeng, både fra norske og utenlandske institusjoner, kan inngå i dagens gradssystem. Utvalget ser derfor ikke behov for endringer av det norske regelverket for akkreditering og godskriving av emner (kapittel 9).
HiT støtter dette.

3.1.3 Anbefalinger til myndighetene om utredninger

Kvalitet

- Utvalget mener det er behov for sterkere insentiver for økt kvalitet i undervisning og for mer innovative læringsformer. Utvalget anbefaler derfor at virkemiddelapparatet og insentivordninger på utdanningsområdet gjennomgås, både på individ-, institusjons- og nasjonalt nivå (kapittel 10).
HiT støtter dette.
- Utvalget mener at det er behov for å styrke den digitale kompetansen hos ansatte i universitets- og høyskolesektoren. Omfanget må først kartlegges nærmere. Utvalget anbefaler at det bevilges midler til å styrke den digitale kompetansen (kapittel 10).
HiT støtter dette. Dette vil være en helt sentral forutsetning for å kunne lykkes i dette arbeidet.

Infrastruktur og rettigheter

- Utvalget anbefaler at man i utredningsarbeid om digital vurdering og eksamen også inkluderer spørsmål om identitetshåndtering i MOOC (kapittel 10).
Støttes. Fleksibilitet vedrørende lokasjon ved gjennomføring av eksamen er sterkt ønsket.
- Utvalget anbefaler at spørsmålene rundt opphavsrett og lisensiering utredes nærmere for å gjøre det enklere å utvikle åpne MOOC-tilbud (kapittel 12).
HiT støtter dette.

Godskriving

- Utvalget anbefaler en nasjonal utredning om hvordan institusjonenes praksis for godskriving av emner kan forbedres (kapittel 9).
Felles retningslinjer om dette imøteses.
- MOOC-utvalget foreslår at det departementsoppnevnte utvalget som skal vurdere kompetanser utenfor det formelle utdanningssystemet også vurderer kompetanse som opparbeides gjennom MOOC-tilbud uten eksamen og studiepoeng (kapittel 9).
HiT støtter dette.

Finansiering

- Utvalget anbefaler at departementet vurderer regelverket for egenbetaling for å klargjøre institusjonenes handlingsrom når det gjelder betaling for MOOC-tilbud (kapittel 16).
*HiT støtter dette. Enhetlige retningslinjer bør etableres. I dag investerer en del institusjoner i utvikling av MOOC, og forventer å hente inn kostnadene i form av økt studiepoengproduksjon (ved avgitt eksamen får studentene studiepoeng).
Utviklingskostnadene ved utvikling av MOOC er betydelige. I tillegg til faglig og pedagogisk forhold, har man nye utfordringer av administrativ og teknisk art når man kjører storskala. Det er nødvendig med forutsigbarhet for institusjonene i finansiering av MOOC-tilbud. Det er uheldig om bare de største institusjonene skal ha økonomisk ryggrad til å bære investerings- og utviklingskostnader i påvente av framtidig studiepoengproduksjon. De må ventes at utviklingskostnadene forholdsmessig blir størst for de minste institusjonene.*
- Utvalget anbefaler at det utredes om det skal gis utdanningsstøtte til deltakere i MOOC og andre nettbaserte utdanninger med fleksibel studiebelastning og varighet (kapittel 17).
HiT støtter dette.
- Utvalget anbefaler at det utredes om det skal gis utdanningsstøtte til studenter som tar MOOC og andre nettbaserte utdanninger, både i og utenfor EU/EØS-området (kapittel 17).
HiT støtter dette.
- Utvalget anbefaler at økonomiske konsekvenser knyttet til utenlandske studenter, må inngå i utredningene om endringer i utdanningsstøtteordningen som utvalget foreslår (kapittel 17).
HiT støtter dette.

3.1.4 Anbefalinger til finansieringsutvalget

Anbefalinger til dette finansieringsutvalget:

- Utvalget anbefaler at insentiver og virkemidler som støtter opp om samarbeid, arbeidsdeling og spesialisering mellom institusjonene, blir vurdert av utvalget som skal gjennomgå og vurdere finansieringssystemet i universitets- og høyskolesektoren (kapittel 13).
HiT støtter dette.
- Utvalget anbefaler at samarbeid mellom universiteter og høyskoler og arbeidslivet blir brukt som et insentiv i finansieringssystemet for høyere utdanning (kapittel 14).
HiT støtter dette.

Kapittel 3.2 Anbefalinger til universiteter og høyskoler

Anbefalinger knyttet til «Kvalitet»:

- Utvalget anbefaler at erfaringer og kunnskap fra arbeidet med kvalitet i fleksibel og nettbasert utdanning anvendes ved utviklingen av MOOC (kapittel 10).
Anbefalingen støttes. Det er svært viktig at vi tar med oss kunnskapen vi har fra andre nettbaserte studieformer enn MOOC inn i arbeidet med å videreutvikle dette feltet.
- Utvalget anbefaler at institusjonene videreutvikler de ansattes kompetanse i bruk av teknologi i undervisning (kapittel 10).
HiT mener det vil være en forutsetning at de ansattes kompetanse utvikles slik at undervisningen sikres best mulig kvalitet. HiT har allerede utviklet prosedyrer knyttet til opplæring av pedagogisk personale i nettbasert undervisning, og jobber systematisk med kompetanseheving av egne ansatte i bruk av IKT i undervisningen. Kompetanseheving av ansatte er helt grunnleggende, og krever betydelige ressurser. Det er viktig at det tas høyde for disse kostnadene og at midler blir tilført, jf. punkt 3.1.1. HiT vil også imøtese felles opplæringsressurser utviklet til dette formål.
- Utvalget anbefaler at institusjonene tar ansvar for å videreutvikle studentenes digitale kompetanse (kapittel 10).
HiT har lang erfaring med nettbasert undervisning og har allerede i den sammenheng sett at det er store variasjoner i studentenes digitale kompetanse. Det er en forutsetning at studentenes digitale kompetanse utvikles og harmoniseres. Det er en forutsetning at det også tilføres midler til institusjonene for å sikre dette målet.
- Utvalget forutsetter at institusjonene legger prinsipper om universell utforming til grunn ved utvikling av MOOC (kapittel 10).
Anbefalingen støttes.
- Utvalget anbefaler at institusjonene prøver ut nye pedagogiske vurderings- og eksamensformer i MOOC (kapittel 10).

HiT mener dette vil være en forutsetning – de tradisjonelle vurderingsformene vil ikke være hensiktsmessige.

Anbefalinger knyttet til «Infrastruktur og rettigheter»:

- Utvalget anbefaler at lærestedene ved utvikling av MOOC avklarer hensiktsmessige avtaler for studentenes og ansattes rettigheter til eget materiale (kapittel 12).
Avtaler som avklarer studenters og ansattes rettigheter må på plass. HiT vil imøtese sentralt utviklede avtale-maler som ivaretar aktørenes rettigheter.
- Utvalget anbefaler at institusjonene stimulerer til produksjon av åpne digitale læringsressurser, og at alle læringsressurser merkes med bruksvilkår (kapittel 12).
HiT støtter dette forslaget. Institusjonene bør i størst mulig grad gjøre de digitale læringsressursene åpne og lett tilgjengelig for andre institusjoner.
- Utvalget anbefaler at hensynet til universell utforming blir ivare tatt ved valg av plattform (kapittel 11).
HiT støtter dette.

Anbefalinger knyttet til «Godskriving»:

- Utvalget mener at institusjonene må legge til rette for en smidigere praksis for godskriving av emner på tvers av norske institusjoner (kapittel 9).
HiT støtter dette. Dette vil kreve klart definerte læringsmål/læringsutbytte.
- Utvalget mener at institusjonene må utvikle gode ordninger for realkompetansevurdering av personer som har gjennomført MOOC (kapittel 9).
HiT støtter dette. Det er ønskelig at det utarbeides gode nasjonale retningslinjer i denne sammenheng, slik at institusjonene har felles føringer i arbeidet.

Anbefalinger knyttet til «Samarbeid»:

- Utvalget oppfordrer norske institusjoner til å benytte de mulighetene som MOOC gir for faglig samarbeid, arbeidsdeling, spesialisering og effektiv ressursutnyttelse (kapittel 13).
Utvikling av MOOC er ressurskrevende. Dette arbeidet bør koordineres slik at utvikling av unødig konkurrerende initiativ iverksettes.
- Utvalget anbefaler norske institusjoner som ønsker internasjonalt samarbeid om MOOC å benytte seg av mulighetene for europeisk samarbeid som ligger i EUs utdanningsprogram Erasmus+ (kapittel 13).
HiT støtter dette.
- Utvalget anbefaler at utdanningsinstitusjonene og arbeidslivet styrker sitt samarbeid om etter- og videreutdanning, og at MOOC benyttes som virkemiddel i dette arbeidet (kapittel 14)
HiT støtter dette. HiT forventer at økt tilgang på MOOC vil gjøre det lettere å tilby målrettet kompetanseheving for lokalt næringsliv.